

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Deres ref.:
Vår ref.: 2010/5365 ASS032/008
Dato: 01.11.2010

Høringsuttalelse - forslag til endringer i forskrift 18. desember 2001 nr. 1539 om godkjenning av sykehus og om landsfunksjoner og nasjonale medisinske kompetansesenterfunksjoner ved sykehus. Godkjenning av universitetssykehus og Godkjenning av nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten.

Det vises til høringsbrev og – notat av 20.09.2010 med departementets forslag til endringer. Universitetet i Tromsø v/ Det helsevitenskapelige fakultet viser til de tidligere høringsuttalelsene i saken, og støtter i all hovedsak i de nye forslagene i høringsnotatet. Universitetet ønsker særskilt å kommentere følgende.

Godkjenning av Universitetssykehus

Universitetet støtter departementets vurdering om at det er vilkår knyttet til oppgavene utdanning og forskning *i samarbeid med Universitetene* som skal ligge til grunn for regulering av bruk av betegnelsen Universitetssykehus.

I høringsnotatets side 25 om vilkår knyttet til samarbeid med universitet heter det:

Bruk av betegnelsen universitetssykehus bør forbeholdes de få sykehus som har et samarbeid med ett (eller flere) universitet(er) om forskning og utdanning som er av slik art, grad og omfang, at det er naturlig å knytte universitetssykehusbegrepet til sykehusets navn.

Universitetet slutter seg til dette, men mener at begrepet universitetssykehus må knyttes til det aktuelle helseforetak (se spesifisering nedenfor). Dette vil ikke være til hinder for et godt samarbeid med andre sykehus i forskning og utdanning av helsepersonell.

I høringsnotatets side 25 om vilkår knyttet til utdanning heter det:

Departementet vurderer det som viktig at det/de samarbeidende universitet(ene) må tilby fullverdig profesjonsutdanning i medisin og andre helsefag og at vesentlige deler av utdanningen må gjennomføres ved sykehuset.

Universitetet slutter seg til dette.

I høringsnotatets side 25 om vilkår knyttet til forskning heter det:

Hvilke krav som skal stilles til forskning ved de sykehusene som skal kunne benytte betegnelsen universitetssykehus er etter departementets vurdering at forskningen må være omfattende, faglig bred og tett integrert med biomedisinsk og helsefaglig forskning ved universitetet(ene). I tillegg må sykehuset kunne dokumentere både grunnforskning, translasjonsforskning (forskning som binder

sammen grunnforskning og klinisk forskning) og klinisk forskning innenfor de fleste kliniske fagområder.

Sykehus som ønsker å kunne benytte betegnelsen universitetssykehus må kunne vise til aktive forskningsgrupper som veileder doktorgradskandidater og til akademisk ansatte innenfor de fleste kliniske fagområder. Forskningen må også ha høy internasjonal kvalitet, noe som normalt måles ved å bruke indikatorer for forskningspublikasjoner. I tillegg bør sykehuset kunne dokumentere en betydelig rolle i universitetets doktorgradsutdanning, samt en regional veilederrolle for å sikre oppbygging av forskningskompetanse og forskning i hele regionen.

Universitetet slutter seg til dette.

På bakgrunn av disse vurderingene er det utarbeidet konkret forslag til vilkår vedrørende samarbeid, utdanning og forskning, som må være oppfylt for at det skal kunne gis godkjenning til at et sykehus benytter betegnelsen universitetssykehus (s. 26-7):

Sykehuset må være tett integrert med ett eller flere universitet(er) som uteksaminerer medisiner og annet helsepersonell ved at de

(i) bidrar vesentlig til forskningsbaserte utdanningsløp for profesjonsutdanningene i medisin og andre helsefaglige utdanninger og at kandidatene har størsteparten av sin praktiske og teoretiske undervisning ved sykehuset i samarbeid med ett eller flere universitet(er) og

(ii) bidrar vesentlig i doktorgradsutdanningen i de fleste kliniske fag innen medisin og andre helsefaglige disipliner.

Sykehus må i tillegg utføre biomedisinsk og helsefaglig grunnforskning, translasjonsforskning og klinisk forskning innenfor de fleste kliniske fagområder, og kunne dokumentere forskningsaktivitet av høy internasjonal kvalitet og bredde.

Videre heter det i departementets vurdering (s. 27):

Departementet vurderer med utgangspunkt i ovennevnte vilkår at det ikke er ønskelig å etablere en egen godkjenningsordning for de sykehusene som ikke oppfyller kravene til å kunne benytte betegnelsen universitetssykehus, men som likevel har relativt omfattende samarbeid med et universitet på områdene forskning og utdanning.

Departementet mener at bruken av betegnelsen universitetssykehus skal knyttes til ett eller flere konkrete sykehus som oppfyller ovennevnte vilkår, og ikke til alle sykehus som vil kunne inngå i et helseforetak som både omfatter sykehus som oppfyller ovennevnte vilkår samt sykehus som ikke oppfyller disse (eksempelvis Harstad sykehus som inngår i Universitetssykehuset Nord-Norge HF).

Universitetssykehuset Nord-Norge har iverksatt en organisasjonsmodell med klinikkstruktur med avdelinger og seksjoner på flere geografiske lokalisasjoner, og universitetssykehusfunksjoner utøves ved alle disse. Dette innebærer at det er hensiktsmessig å knytte universitetssykehusbegrepet til hele foretaket, og ikke til den enkelte bygning.

I høringsnotatets side 24 om prosess for godkjenning av universitetssykehusbegrepet heter det:

Departementet foreslår at begrepet universitetssykehus bare kan benyttes etter godkjenning fra Helse- og omsorgsdepartementet. Godkjenning kan gis etter en vurdering av i hvilken grad sykehusene som

godkjennes som universitetssykehus oppfyller gitte vilkår. Før Helse- og omsorgsdepartementet treffer vedtak, skal saken behandles i samarbeidsorganet som er opprettet mellom de regionale helseforetakene og universitetet og være forelagt Kunnskapsdepartementet for uttalelse.

Universitetet i Tromsø støtter dette og viser til vår tidligere høring vedrørende den viktige rollen samarbeidsorganene mellom universitetene og RHFene bør ha i beslutningsprosessen.

Nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten

Departementet foreslår fellesbetegnelsen nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten på de omtalte tjenestene, og følgende nye betegnelser på disse tjenestene:

- for landsfunksjoner foreslås betegnelsen nasjonale behandlingstjenester,
- for flerregionale funksjoner foreslås betegnelsen flerregionale behandlingstjenester og
- for nasjonale medisinske kompetansesenterfunksjoner og kompetansesentre for sjeldne og lite kjente diagnoser og funksjonshemninger foreslås betegnelsen nasjonale kompetansetjenester.

Departementet foreslår en modell for styring av alle tjenestene med referansegrupper, resultatkrav og rapportering, og at det er RHFene som skal søke departementet om godkjenning. Universitetet støtter dette.

Universitetet vil i denne sammenheng vise til Helsedirektoratets nylige opprettelse av en Rådgivningsgruppe med representasjon fra RHF, Universitetene, FFO og KS for å få råd i prosessen med vurdering av nye, eventuelt avvikling av eksisterende nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten. Det er viktig at universitetene nå er godt representert i denne rådgivningsgruppen fordi dokumentasjon på nødvendig forskningskompetanse må foreligge for å kunne beslutte lokalisering av en nasjonal tjeneste.

Vennlig hilsen

Arnfinn Sundsfjord
Dekan